

8. 1. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vazebně stíhaných v Česku pomalu ubývá

Podle kritiků je však institut vazby stále nadužíván

Zdroj: **Právo**

Datum: 08.01.2007

Název: **Vazebně** stíhaných v Česku pomalu ubývá

Ročník: 17

Číslo: 006

Autor: Josef Koukal

Str.: 04 - Celostátní

Pořadí: 01

Rubrika: Zpravodajství

Oblast: Tisk celostátní

Zpracováno: 08.01.2007 07:00:41

Identifikace: PR20070108000017

Text:

Podle kritiků je však institut vazby stále nadužíván

Ještě před několika lety byl každý třetí vězeň v České republice držen za mřížemi, aniž byl předtím **pravomocně odsouzen**. Díky mimořádně vysokému počtu lidí umístěných do vyšetřovací vazby se česká **justice** dostala i do hledáčku nevládních organizací monitorujících dodržování **lidských práv**. Situace se ale postupně mění a podíl **vazebně** stíhaných na počtu všech **vězňů** klesl loni pod hranici 14 procent.

"Podle nás je vyšetřovací vazba jako nástroj stále nadužívaná a zneužívaná. Je to relikv, který český **právní řád** zdědil z dob komunismu," řekl John Bok ze spolku Šalamoun, který práci **justice** dlouhodobě monitoruje. "Situace se ale hodně zlepšila," připustil ale aktivista.

Právě jako prostředek nátlaku na vyšetřované kritizuje spolek Šalamoun nadužívání vyšetřovací vazby už řadu let.

"Nemyslím, že by vazba byla někdy zneužívána k nátlaku na vyšetřované. O jejím uvalení rozhoduje **soud**, a ten je na vůli vyšetřovacích orgánů nezávislý," tvrdí pražský **státní zástupce** Martin Omelka. Postupné snižování počtu **vazebně** stíhaných osob v Česku považuje za kontinuální proces, který urychlila změna **trestního** řádu platná od roku 2002.

"Zrychlil se postup vyšetřování méně závažných **trestných činů** a podmínky pro uvalení vazby se zpřísnily. Byl položen důraz na to, že vyšetřovací vazba je opatření, k němuž by se mělo přistupovat ve výjimečných případech," uvedl **státní zástupce**.

"Vzhledem k tomu, že vazba je závažným zásahem do **ústavních práv** a svobod člověka, je trendem, aby trvala po co nejkratší dobu a byla využívána jen v nejnnutnějších případech. To znamená, aby pokud je to možné, bylo více využíváno alternativních opatření, a to zejména u mladistvých pachatelů," sdělil mluvčí **ministerstva spravedlnosti** Pavel Staněk. Také podle něj se na klesajícím počtu **vazebně** stíhaných projevila procesní **úprava** obsažená v novele **trestního** řádu.

Vazební věznice přeplněné nejsou

V roce 1998 bylo z 22 067 českých **vězňů** 7125 stíháno **vazebně**. Tedy víc než 32 procent. Na konci

roku 2004 šlo o necelých 18 procent, aktuální čísla hovoří o 13,9 procenta vězňů. Tradičně přeplněné české věznice tak momentálně ani nenarážejí na hranici svých kapacitních možností. "Na začátku ledna bylo ve vazebních věznicích drženo 2420 vězňů. To je velmi příznivý stav, odpovídá asi 80 procentům kapacity těchto zařízení," řekl generální ředitel Vězeňské služby ČR Luděk Kula. Ani nápravná zařízení pro odsouzené nejsou podle něj v těchto dnech při 16 200 vězních zcela zaplněna.

"Je ale třeba vzít v úvahu, že kolem pěti tisíc zločinců je průběžně na útěku a kdyby se je podařilo zadržet, celé vězeňství se zhroutí," připomíná již citovaný John Bok.

"Že by byli zadrženi najednou, to je opravdu hypotetická otázka a taková věc se nestane. Pak by to byl pro vězeňskou službu samozřejmě problém," připouští ředitel věznic Kula. Obdobná situace je podle něj i v jiných střeoevropských zemích. Na Slovensku spravedlnosti uniká kolem 2,5 tisíce pachatelů, v Maďarsku asi 3 tisíce a v Polsku kolem 37 tisíc lidí.

Tabulka

Vývoj počtu lidí ve věznicích

Rok odsouzených ve vazbě

1998	14 942	7125
1999	16 126	6934
2000	15 571	5967
2001	14 737	4583
2002	12 829	3384
2003	13 868	3409
2004	15 074	3269
2005	16 077	2860
2006	16 200	2420